

Баценко Л.М., к.е.н., доцент
кафедри менеджменту в галузях АПК
Сумського національного аграрного університету

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Однією із головних проблем українських підприємств є низький рівень інноваційно-інвестиційної діяльності через недостатній ступінь управління даною діяльністю.

Основною метою управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства є забезпечення ефективного функціонування певного інноваційного процесу діяльності і як результат забезпечення стійкого конкурентного положення на ринку й одержання прибутку.

Згідно до мети, управління інвестиційно-інноваційною діяльністю спрямовується на вирішення найбільш важливих проблем, а саме таких як: дослідження ринку на необхідність впровадження нової технології; аналіз внутрішнього середовища й визначення інноваційного потенціалу підприємства; аналіз системи ризику її впровадження; оцінка витрат на розробку та реалізацію новації; оцінка ефективності інвестування коштів у новітній проект; пошук нових ринків збуту; оцінка власних сил та ресурсів необхідних для розробки проекту; планування фінансово-економічної діяльності підприємства за умови реалізації інноваційного проекту в трьох варіантах (оптимістичний, реалістичний, песимістичний), а також вибір джерела фінансування інноваційної діяльності; підготовка управлінських рішень про своєчасні зміни інноваційного проекту й складання нових якщо буде потреба.

Враховуючи велику кількість завдань, управління охоплює стратегічні та оперативні аспекти. Оперативне управління полягає у необхідності вивчення різносторонніх факторів, що впливають на можливість підприємства здійснювати інноваційну діяльність і передбачає розробку системи мотивації з метою підвищення рівня інноваційної активності. Стратегічне управління ж

направлене на прогнозування глобальних змін в економіці та пошук шляхів вирішення проблеми за допомогою нових інноваційних проектів [6].

Інноваційно-інвестиційна діяльність реалізується через використання ефективних інструментів та методів сучасної теорії новацій, кібернетики, теорії систем, методологічних робіт, що стосуються автоматизації та інформатизації виробничих систем і створення новітніх інноваційно-інвестиційних виробничих систем, котрі являють собою гармонічне поєднання науково-дослідних і виробничих потенціалів (рис. 1).

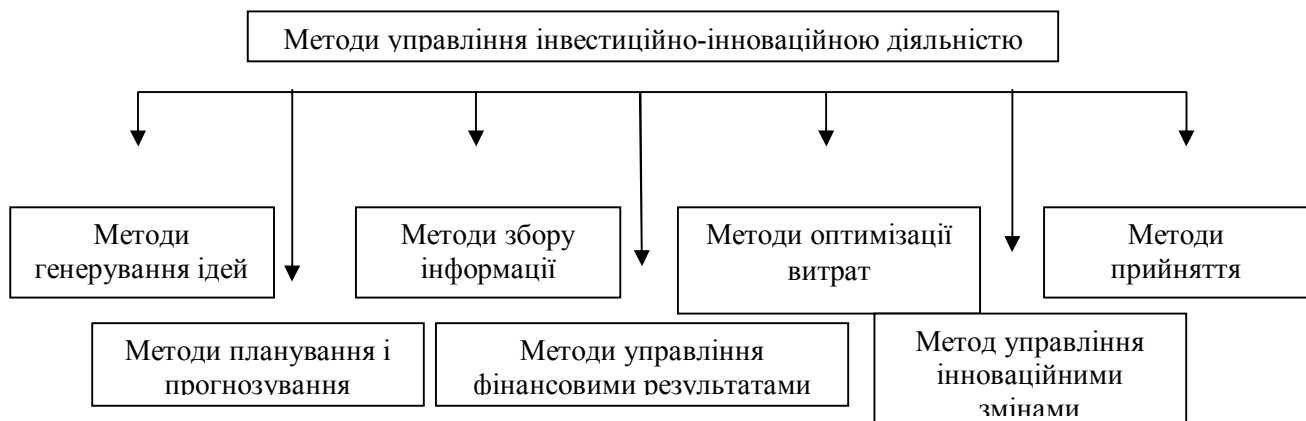

Рис 1. Методи управління інноваційно-інвестиційною діяльністю.

Під механізмом фінансування інноваційної діяльності підприємства розуміємо сукупність методів та інструментів фінансового забезпечення інноваційного процесу на основі використання власних, залучених ресурсів і потенціалу підприємства, а також законодавчо-нормативної бази, організаційного й інформаційного забезпечення інноваційної діяльності суб'єкта господарювання. Дія механізму управління інноваційно-інвестиційною діяльністю залежить від створення в країні нормативно-правової бази яка включає низку ухвалених законів України: «Про науково-технічну інформацію», «Про інвестиційну діяльність», «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні», «Про інститути спільного інвестування» [1,2,3,4].

Для підсилення інноваційної активності та інноваційно-інвестиційної привабливості урядом була розроблена Стратегія інноваційного розвитку

України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів, результатами реалізації якої мають стати: утвердження інноваційної моделі економічного й соціального розвитку України; підвищення ефективності використання інтелектуального потенціалу країни; посилення конкурентоспроможності національної економіки; досягнення стабільного сталого розвитку й покращення добробуту громадян. Проте інноваційні процеси в економіці не набули вагомих масштабів, а кількість підприємств, що впроваджують інновації, продовжує зменшуватися з кожним роком (зараз їх частка становить 12–14%, що менше в 3–4 рази, ніж в інноваційно-розвинутих країнах), тому головна мета Стратегії має конкретне кількісне визначення: підвищити до 2020 року вплив інновацій на економічне зростання України в 1,5–2 рази [5].

За необхідне вважаю потрібно виділити також основні етапи ефективного управління інноваційно-інвестиційною діяльністю, які допоможуть забезпечити успіх будь-якій компанії та зведуть ступінь ризику до мінімуму. До них слід віднести: визначення найбільш ризикових напрямів діяльності; розробка ефективної системи генерації ідей; визначення конкретних цілей підприємства, на досягнення яких буде спрямовуватись інновація; розробка особливої системи нагляду та контролю за проектуванням новації; забезпечення новаторів необхідними умовами для розробки проекту; виділення необхідних коштів на втілення задуму у життя; визначення основних етапів з розробки, випробування та реалізації інноваційної технології.

Для активізації інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств України наголошуємо на необхідності реалізації заходів: 1) на загальнодержавному рівні (удосконалити законодавчу базу; прийняти ефективну програму інноваційно-інвестиційного розвитку, розробити контрольні показники для оцінки її реалізації; затвердити пільгову податкову та амортизаційну політику та ін.); 2) на регіональному рівні (надати пільги зі сплати місцевих податків і зборів та інші привілеї з боку органів місцевого

самоврядування тощо); 3) на рівні фінансової інфраструктури України (розширити перелік послуг банківського сектору, привабливих за процентними ставками та строками кредитування; поширити застосування венчурного фінансування, факторингу, форфейтингу, страхування тощо); 4) комплекс заходів на рівні підприємств України, наведений у дослідженні.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40-IV від 04.07.2002 р. зі змін. і доп. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://portal.rada.gov.ua/>

2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 року № 1560-XII зі змін. і доп. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://zakon1.rada.gov.ua>

3. Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні» від 08.09.2011 № 3715-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://portal.rada.gov.ua/>

4. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» від 15.03.2001 № 2299-III. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>

5. Постанова Верховної Ради України «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» від 21.10.2010 № 2632-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>

6. Теленчук В.С. Теоретичні засади управління інноваційною діяльністю підприємства [Електронний ресурс] / -2012. Режим доступу до сайту:

<http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=58424>.

7. Баценко Л. М. Проблеми управління інноваційним розвитком в системі аграрного виробництва / Л. М. Баценко, Н. О. Сигида // Аграрна наука ХХІ століття: реалії та перспективи : мат. II міжнародної наук.-практ. конф. /

[редкол. : Л. А. Запара (відповід. ред.) та ін.]. – Дніпропетровськ : ДДАУ,
2012. – Т. 3. – С. 32-34.